



# Primii pași în siguranță în viața digitală



**Primii pași în siguranță în viața digitală**  
Ghid pentru părinți și educatori realizat de MCSI în  
colaborare cu CERT-RO  
**Pentru mai multe informații privind securitatea  
informatică vizitați pagina [www.cert.ro](http://www.cert.ro)**  
Sursa imaginilor: [www.openclipart.org](http://www.openclipart.org)



Ghid pentru părinți și educatori



**CERT.RO**

CENTRUL NAȚIONAL DE RĂSPUNS LA INCIDENTE  
DE SECURITATE CIBERNETICĂ  
ROMANIAN NATIONAL COMPUTER SECURITY  
INCIDENT RESPONSE TEAM

## VIAȚA DIGITALĂ ȘI RISCURILE LA ADRESA COPIILOR

### Categoriile de activități în mediul digital frecvent întâlnite indiferent de vârstă:

- Conectarea și comunicarea cu prietenii și familia;
- Descărcarea de aplicații, documente și conținut multimedia;
- Căutarea de informații și vizualizarea de conținut multimedia;
- Publicarea activităților desfășurate, a locației precum și a fotografiilor și înregistrărilor video;
- Crearea de conturi pe rețelele sociale.

### Riscuri principale pentru copii în mediul digital:

- Accesarea de conținut interzis sau impropriu vârstei (pornografie, violență, incitare la ură, etc);
- Contactul cu persoane rău-intenționate (cyber-bullying, exploatare sexuală, escrocherie, etc);
- Adoptarea unei conduite imorale sau angrenarea în activități ilegale;
- Compromiterea datelor și sistemelor informatice și furtul de identitate;
- Pierderi financiare pentru familie.

## MĂSURI DE PROTECȚIE CU CARACTER TEHNIC

- Utilizați setările de siguranță pentru Youtube – limitând astfel accesul la conținut neadecvat copiilor
- Ajuțați copiii în stabilirea setărilor de confidențialitate la profilele de pe rețelele sociale
- Instalați programe antivirus pe calculator și dispozitivele mobile
- Creați cont separat de utilizator pentru copii pe calculator și pe dispozitivele mobile.
- Securizați sistemele de jocuri ce permit conectarea online
- Instalați browsere și utilizați motoare de căutare sigure pentru copii
- Utilizați programe de control parental.

### Adrese utile pentru setările de confidențialitate a rețelelor sociale mai populare:

- Facebook: <https://www.facebook.com/help/325807937506242/>
- Instagram: <https://help.instagram.com/116024195217477/>
- Snapchat: <https://support.snapchat.com/a/privacy-settings>
- WhatsApp: <https://www.whatsapp.com/faq/en/general/21197244>
- Kik: <https://kikinteractive.zendesk.com/hc/en-us/articles/217680888-How-can-I-keep-my-Kik-account-private->
- Ask.fm: <http://safety.ask.fm/safety-tools/>

## RISCURI PRIVIND RELAȚIONAREA ONLINE A COPIILOR

### Pericole:

- Contactul cu persoane rău intenționate este extrem de facil.
- Copiii pot cădea victime escrocheriilor, exploatării sexuale, hărțuirii și defăimării online ori se pot lăsa antrenați de către ceilalți în activități dăunătoare ori riscante.

### Lecții esențiale:

- În viața de zi cu zi suntem circumspecți cu privire la intențiile persoanelor necunoscute.
- Persoane adulte își pot crea profile de copil pentru a intra în relație cu minori în scopul exploatării acestora.
- Sexting este forma de exploatare prin șantajarea minorului cu publicarea de poze nud ale acestuia.
- Hărțuirea online (cyber-bullying) compromite emoțional victimele, copii putând fi atât victime cât și făptuitori.

### Măsurile minime de precauție:

- Nu răspundem cererilor de prietenie și mesajelor de la necunoscuți.
- Nu ne întâlnim cu persoane "cunoscute prin internet"
- Nu trimitem poze în ipostaze sexuale sau nud nimănui.
- Nu ne angrenăm în defăimarea nimănui pe internet.
- Cerem ajutorul părinților și semnalăm situațiile întâlnite.
- Ne protejăm și online la fel ca offline

## ÎN PREGĂTIREA INSTRUIRII...

### Pentru a-i ajuta pe copii să facă față pericolelor vieții digitale sunt necesare:

- Informarea privind amenințările online în general, dar mai ales cele orientate către tineri;
- Informarea privind abilitățile necesare nouă și copiilor pentru evitarea pericolelor;
- Alegerea celor mai potrivite metode de a transmite copiilor informațiile necesare care să genereze un comportament adecvat în mediul online.

### Sfaturi privind măsurile adecvate:

- Inițiați dvs. comunicarea și dialogul deschis pe teme legate de viața online și dificultățile întâlnite.
- Utilizați programe de control parental și securizarea dispozitivelor și conturilor utilizate de copii în mediul online.
- Încercați să înțelegeți modul în care sunt utilizate platformele preferate de copii.

## PUBLICAREA DE INFORMAȚII ONLINE

### Pericole:

- Publicarea de informații, fotografii sau clipuri video care pot aduce prejudicii reputației, imaginii proprii ori pot cauza suferințe celorlalți.
- Publicarea de date personale (locație, adresă, numere de card de credit, etc.) ce pot fi utilizate de către persoane rău intenționate.
- Promovarea mesajelor de ură, incitare la violență, hărțuire, etc.

### Leții de învățat:

- Civismul și morala sunt valabile și online. Tratăm online pe ceilalți așa cum dorim și noi să fim tratați.
- Faptele comise prin internet lasă urme, unele atrag răspunderea penală iar făptuitorii pot fi identificați.
- Similar vieții reale, ne protejăm și online persoana, bunurile și nu dăm informații despre noi necunoscuților.

### Măsuri minime de precauție:

- Nu răspundem la provocări și îndemnuri de a comite fapte ilegale ori care pot produce suferință cuiva.
- Nu distribuim fotografii/video cu noi, familia, locuința sau bunurile.
- Cântărim posibilele consecințe negative înainte de a acționa online.
- Anunțăm părinții despre faptele negative observate și cerem ajutorul
- Limităm accesul publicului la profilele și conturile noastre.

## ACCESAREA DE CONȚINUT INTERZIS SAU IMPROPRIU VÂRSTEI

### Pericole:

- Accesul la materiale cu caracter pornografic ori care incită la violență și ură este facil pe internet ori prin sisteme de file-sharing, chiar fără intenția de a găsi astfel de materiale.
- Similar sunt accesibile materiale ilegale (ex. pornografie infantilă).

### De reținut:

- Expunerea la aceste tipuri de informații are consecințe negative asupra dezvoltării psiho-emoționale a copiilor.
- Accesarea, descărcarea, vizualizarea și distribuirea de materiale pornografice cu minori constituie infracțiune.
- Dispozitivele mobile cu acces la internet favorizează accesul necontrolat la astfel de materiale.

### Măsuri minime de precauție:

- Dialogul cu copiii este esențial în înțelegerea pericolelor și a consecințelor.
- Dispozitivele mobile date copiilor trebuie prealabil limitate ca acces prin crearea unui cont de utilizator special.
- Este recomandată instalarea de aplicații de control parental.
- Calculatorul "de acasă" trebuie amplasat în zonă vizibilă.

